

טמונה בפרשה

עלון שבועי לעידוד העיון והבקיאות בפרשת השבוע

לסדר את הפזמון

לפניכם חלקים מהפזמון: 'ואמרתם כה לחי' בסדר מעורבב. עליכם לסדרם מחדש כסדרם. כשתעליחו, תקבלו מהאותיות שבתחילת השורות משפט אקטואלי.

א. כי הוא אות עולם היה

א. כאור החמה מזהיר

א. דובר אמת בלבבו

א. לב חכם ישיכל פיהו

ב. ביטל כמה גזרות

ב. שם למד סתרי תורה

י. יכול לפטור העולם

י. מה טוב חלקו וחבלו

י. הודו לו מן שמיא

י. ממנו תצא תורה

כ. במ תקן העליונים

ל. הוא ימליץ טוב בעדנו

מ. מאור גליל העליון

מ. תקן זהרי חמה

ע. זיכה רבים וזכה

ק. הן במשנה ערוכות

ר. כתר עליון לו נגלה

ר. עת גלה סוד נסתרים

ר. מלא מדע וחכמה

ר. עלה מעלות רמות

ש. והכרית את הקוצים

ש. זה מבני עליה

שאלה לל"ג בעומר

"היום שלושה ושלשים יום"

יש לדון, מדוע כל אדם המהרהר בליבו את מניין ספירת העומר (לפני שבירך או לפני שספר בפה) - דבר הנצרך לפני הברכה כדי לדעת כמה יש לספור הערב, לא יצא ידי חובה מדין: "הרהור כדיבור דמי", ואם כן כיצד הוא יכול לברך ולספור לאחר מכן מבלי שברכתו תהיה כברכה לבטלה?

מטרת השאלה הינה לעורר דיון בענייני ספירת העומר. ניתן לשלוח את תשובותיכם למערכת (בצירוף מקורות, אם ישנם) ובל"ג אכתוב מן התשובות בעוד כחודש.

פנינים

נהוג מקדמת דנא, שבל"ג בעומר יוצאים לחורשות ולשדות ומשחקים בחץ ובקשת. ובטעמי המנהג: א. זכר לכך שכל ימיו של רשב"י לא נראתה הקשת בענן (ירושלמי ברכות פ"ט ה"א) ולהזכיר זכותו. ורמז לכך, בפסוק: "קשת יסבר" (תהילים מו), 'יסבר' אותיות רשב"י. ב. רשב"י אמר לבנו ר' אלעזר: 'בני! אל תצפה לרגלי המשיח עד שתראה הקשת בגווניו מאירים'. נמצא, כי סימן מסור בידינו על ביאת המשיח מפי ר' שמעון, על כן ביום זה מורים בקשת לאות כי בזכותו של רשב"י נזכה אנו לנאולה השלמה, ולראות את הקשת מאירה בגווניו מאירים. ג. בשם גדולי החסידות אמרו כי 'קש"ת' ר"ת: קוצותיו תלתלים שחורות, וחכמינו דרשו פסוק זה בשבח החכמים שדורשים כל קוץ קוץ שבתורה (התגים) תילי תילים של הלכות. וזה היה כוחו המיוחד של רשב"י. ד. 'הקשת' בגימטריא 'רבן שמעון בן יוחאי', וידוע שפטירת הצדיקים מכפרת על הדור. ה. לג הן חצי מאותיות גלגל שלם שהוא בצורת עיגול וחצי עיגול הוא הקשת, ומשחקים בו ביום זה כדי להורות שאנו נלחמים ביצר ומתגברים עליו. ו. להזכיר המעשה שראה רשב"י צייד הצד בקשתו עופות ועל כל עוף ועוף יצאה בת קול והכריזה האם ילכד או יברח, ושהכל בהשגחה פרטית.

יוחאי אביו של ר' שמעון היה מבטל יהודה, והיה מגדולי הדור, ועשיר נכבד וקרוב למלכות, ואשתו של יוחאי היה שמה שרה מזרע הנשיאים, זרעו של הלל הזקן. ותהי שרה עקרה, וכשראה יוחאי שעברו הרבה שנים עלה בדעתו לגרשה, לאחר זמן נודע הדבר לשרה אשתו, שבעלה רוצה לגרשה, ולא אמרה לו דבר, רק שהייתה מרבה לצום ולתת צדקה ומתפללת יום יום בהיותה לבדה, ותברך בכי גדול לפני השם בלב נשבר, להצילה מגירושין על ידי שתלך בן... והיה בליל ראש השנה, וירא יוחאי בחלומו והנה הוא עומד ביער גדול מלא אילנות לאלפים ולרבבות, מהם רעננים הנותנים פירות, ומהם יבשים, והוא - יוחאי, נשען על אילן יבש, וישא עיניו וירא, והנה איש מידה, מראו נורא מאד, ועל שכמו נאד אחד מלא מים, ויעבור בכל היער וישקה כמה מהאילנות היבשים, ובכמה אילנות עבר ודילג עליהם והניחם כמו שהם יבשים, ולא השקה אותם. ויגיע עד האילן אשר נשען עליו יוחאי, ויוציא מחיקו צלוחית אחת קטנה מלאה מים חיים טהורים, וישקה את האילן אשר נשען עליו יוחאי ויברכהו. ואז ראה יוחאי, כי שרתה הברכה באותם מעט מים, וגאו מאד ויכסו כל סביבות האילן שעליו נשען, ואז תיכף נשא האילן פרי: תפוחים גדולים ויקרים, וסביבם מלא עלים רעננים, ויגדל האילן עד מאד עלים ופירות הנותנים ריח חזק למרחוק. וישמח יוחאי מאד על הנראה שראה בחלומו, ויקץ משנתו מתוך שמחה, ויספר את חלומו לאשתו ויאמר לה: חלום חלמתי, ופתרוננו, לדעתך, פשוט הוא: "היער" הוא העולם, "והאילנות" הן הנשים. מהן נותנות פירות, ומהן עקרות, כאילנות היבשים. ובראש השנה נפקדות - יש מהן להוליד, ויש מהן נשארות עקרות. ואת בתי היא האילן שהייתי נשען עליו, והשקו אותי ממעין הברכה, להוליד בנים צדיקים וחכמים. ואמנם דבר אחד נשאר לי להבין בפתרון חלומי: מדוע כל האילנות השקה אותם מן הנאד, והאילן שהייתי נשען עליו השקה מהצלוחית ושפך עליו את כל הצלוחית, ולא השקה מאותה צלוחית, לא קודם לכן ולא אחר כך, שום אילן אחר, רק את כולה שפך על אותו אילן שהייתי נשען עליו? ותאמר לו אשתו: תמיהתך תמיהה, ובכן תרשני לילך אצל הקדוש רבי עקיבא להגיד לו את החלום, והוא יגיד לנו את פתרוננו... והיה במוצאי ראש השנה הלכו שניהם יחדיו אצל התנא הקדוש רבי עקיבא, ויספר לו יוחאי את חלומו, ויפתור לו כאשר פתר יוחאי, ואמנם הודיעו סיבת השקאת אותו אילן רק מהצלוחית, ויאמר לו: די יוחאי! כי חלומך הוא משל על הנשים היולדות והעקרות, ואשתך שרה היא מהעקרות, שאי אפשר לו להוליד בשום אופן! ורק על ידי תפילותיה ורוב דמעוניה אשר שפכה לפני השם, הם שזיכו אותה ונהפכה מעקרה ליולדת! והצלוחית שראית היא צלוחית של דמעוניה שנאספו, ומהן השקו ורווה להוליד לך בנים, ולכן לא השקו מאותה הצלוחית שום אילן אחר, רק אותו אילן שאתה נשענת עליו, הרמזו לאשתך. ויאמר ר"ע אל שרה: הנה בזאת השנה הנך הרה ויולדת בן, שיאיר לישראל בחכמתו ובמעשיו. וישמחו יוחאי ואשתו מאד מדברי רבי עקיבא, וילכו לביתם לשלום. ותהר ותלד בן, והבית נתמלא אורה מההוד וההדר שהיה חופף עליו, וידעו כל רואיו כי ברכה בו ויאיר לישראל אור גדול. וישמחו הוריו בו מאד ויהללו את השם, ויחלקו צדקות ויעשו סעודה ומשתה גדול ביום מילתו, ויקראו את שמו "שמעון", כי שמע השם לקול תפילת אמו ולקול בכיותיה. (נחלת אבות)

סוד תורה

כציצים

ופרחים...

ניתן להשיג ב"מקרא" הוצאה לאור, ובטלפון:
052-7665775

העלון מוקדש לע"נ
ר' יצחק בן משה
ת.נ.צ.ב.ה.

ישנו ביקוש רב בבתי הכנסת ברחבי הארץ לקבל את העלון לקהילה שלהם.
זו ההזדמנות שלכם לזכות בהפצת תורה. ניתן לתרום:
1. בהעברה לבנק לאומי (10 סניף 911 חשבון 3787939, ע"ש 'ביין' 2. לשלוח שיק למערכת

חידון א' ת'

התשובה לכל שאלה מתחילה באות המופיעה בתחילת השורה

- א. התחבא עם אביו במערה
- ב. שם התחבאו רשב"י ובנו בתחילה
- ג. הלשינו על רשב"י שהוא _____ את הרומאים
- ד. "נאזרת בגבורה ובמלחמת אש _____ השערה..."
- ה. כשרשב"י ובנו מהמערה יצאו, אדם עם שתי אגודות של _____ - ראו
- ו. "אשרי העם הם לומדיך _____ העומדים על סודך..."
- ז. אחד מההדסים היה כנגד _____
- ח. עץ פרי שגדל ליד מחבואם וממנו התכלכלו
- ט. רשב"י טיהר עיר זו, וסימן את מקום הקברים שם
- י. "בקדש הקדשים, קו _____ מחדש חדשים..."
- כ. "גם גולת _____ על עיש, תשורי ומי ישורך"
- ל. יום ההילולא לכבוד פטירתו של רשב"י
- מ. שם התחבא רשב"י עם בנו
- נ. כתוב בפתח הציון: "עייל וקדיש מן שמיא _____"
- ס. החזיק את ההדסים
- ע. שמעו בת קול: "להחריב _____ יצאתם! חזרו למערכתכם!"
- פ. יש אומרים שבאזור יישוב זה נמצאת המערה
- צ. לעיר זו הגלו את רבי יוסי
- ק. כשמת התבטלה גזרתו להרוג את רשב"י
- ר. חזרו למערה שנית לשבת שם עוד שנה בגלל "משפט _____ בגיהנום"
- ש. "נמשחת אשריך _____ מחבריך"
- ת. "ולשדה _____ עלית ללקוט בו מרקחים"

חידון א' ת' הפוך

התשובה לכל שאלה מסתיימת באות המופיעה בתחילת השורה

- א. רשב"י חיבר את ה _____ רבא ואת ה _____ זוטא
- ב. "בר יוחאי מושב _____ ישיבת"
- ג. כך גזר הקיסר: "שמעון שגינה - _____"
- ד. "בר יוחאי, _____ חכמה קדומה"
- ה. כינוי לתספורת הראשונה לילד
- ו. הודיע לרשב"י שיכול לצאת מן המערה
- ז. רשב"י ציווה לשמוח ביום פטירתו מפני שזכה ל -
- ח. "את כרוב _____ זיו אורך"
- ט. "אור מופלא רום מעלה יראת _____ כי רב לה"
- י. התנא ששתק
- ך. "נעשה אדם נאמר _____"
- ל. במערה, היו שקועים עד לצווארם ב _____
- ם. מובא בזוהר, שלכבוד שבת נהפך להם עץ החרובים לעץ שהניב:
- ן. ההר בו מקום ציונו של רשב"י הקדוש
- ס. בכה כשראה את מצב עורו של רשב"י (חתנו)
- ע. אביו של אחד מחמשת התלמידים של רבי עקיבא שהעמיד בשנית
- ף. כשיצאו מהמערה בפעם הראשונה, כל מקום שנתנו בו עיניהם _____
- ץ. נוהגים לשחק בו בל"ג בעומר על ידי ירייתו
- ק. אף את הציון שלו יש שנהגו לפקוד בל"ג בעומר
- ר. ספר מפורסם מתורת רשב"י
- ש. בגיל זה נהוג לספר את הבנים בפעם הראשונה
- ת. אסורה בל"ג בעומר

ואלה שמות

"והמריא את הקוצים"

אלו שמות נוספים יש לקוצים? (התשובות במדור התשובות)

מן המדרש

מכאן סימן לחסיד צדיק שלא מתגלה הקשת הזו בימיו, ולא צריך העולם בימיו לאות הזאת. ומי הוא? אותו שמבקש רחמים על העולם וראוי להגן עליו, כמו רבי שמעון בן יוחאי, שלא צריך העולם בימיו את האות הזאת, שהרי הוא היה אות סימן בעולם. שלא הייתה גזרה שנגזרה על העולם למעלה שלא מבטל אותה, והיינו מה שכתוב: "מושל באדם". הקב"ה מושל באדם. ומי מושל בקב"ה כביכול? צדיק. שהקב"ה גוזר, והוא מבטל. כמו רבי שמעון בן יוחאי שיום אחד ישב על הדלת של שער (מערת) לוד, הרים עיניו וראה שהשמש מאירה, והסתירה אורה שלוש פעמים. בינתיים נחשך האור, ונראה בשמש שחור וירוק. אמר לו לרבי אלעזר בנו, בא אחרי בני, ונראה שהרי ודאי נגזרה גזרה למעלה, והקב"ה רוצה להודיע לי, שוודאי שלוש יום תלוי אותו הדבר שנגזר למעלה, והקב"ה אינו עושה עד שמודיע לצדיקים. זהו שכתוב: "כי לא יעשה ד' אלקים דבר כי אם גלה סודו אל עבדיו הנביאים". כשהלכו, נכנסו לאותו כרם. ראו נחש אחד שהיה בא, ופיו פתוח, (והיה לוחש בלשונו) ולוהט בארץ בעפר. ניער בגדיו רבי שמעון והיכה ידו בראש הנחש. שכך הנחש, הנמיך את פיו וראה לשונו רוחשת. אמר לו: 'נחש נחש, לך ואמור לאותו הנחש העליון שהרי רבי שמעון בן יוחאי מצוי בעולם'. הכניס את ראשו לנקב של עפר אחד, ואמר: 'גוזר אני, כשם שהתחתון חזר לנקב העפר, כך העליון יחזור לנקב תהום רבה'. רחש רבי שמעון בתפילה. עד שהיו מתפללים, שמעו קול אחד: ממני המוות, הכנסו למקומכם, המכות של המשחיתים לא שורות בעולם, שהרי רבי שמעון בן יוחאי ביטל אותן. אשריך רבי שמעון, שריבונך רוצה בכבודך על כל בני העולם. במשה כתוב: "ויחל משה וגו', שמשמע שאחז אותו פרגוד, ואתה רבי שמעון גוזר, והקב"ה מקיים. הוא גוזר, ואתה מבטל. בין כך ראה שהאיר השמש ועבר אותו השחור. אמר רבי שמעון, ודאי שהעולם התבשמ. נכנס לביתו ודרש: "כי צדיק ד' צדקות אהב ישר יחזו פנימו". מה הטעם כי צדיק ה' צדקות אהב? משום ש'ישר יחזו פנימו'. מה זה פנימו? הפנים העליונים של כל העולם, שצריכים לבקש רחמים ממנו על כל מה שצריכים. (ע"פ זוהר המתורגם ויקרא)

מילה בפזמון

החליט על מנהג טוב,
והוכיח ששילם חוב,
למרות שהיא התלוננה,
שלא הובאה בסוד פירעונה.

המונח המבוקש הינו מילה בת 4 אותיות
הקשורה לפזמוני ומושגי ל"ג בעומר,
אשר כל שורה בחידה רומזת להקשר
שונה שלה.

התשובה תתפרסם אי"ה בגליון הבא

איזה מאורע המסופר בתנ"ך ארע בל"ג בעומר?

* * *

בפרשת מקץ (מג,כג) כתוב: "ולאלקי אביכם נתן לכם מטמון וגו' ויוצא אליהם את שמעון". וזה רמז שר' שמעון בר יוחאי יגלה את המטמוניות והסודות שבתורה. ועוד, שהמילה 'מטמון' נוטריקון: מ"ט מונים, מפני שיום פטירתו של ר' שמעון בל"ג בעומר, חל בתוך ימי הספירה. בפרט שביום זה שנסתלק, גילה הרבה מסודות התורה כמו שכתוב באידרא קדישא.

* * *

והתגלח

בפרשת תזריע, הפסוק "והתגלח" הוא פסוק ל"ג, יש אומרים רמז שבל"ג בעומר עושים תגלחת - חלאק'ה, וגם האות ג' רומזת על ג' שנים של הנער. יש מוסיפים שהשורש של והתגלח זה גלח' ר"ת ל"ג בעומר ח'לאקה. (ספר פאת הראש).

"בר יוחאי, יו"ד חכמה קדומה, השקפת לכבודה פנימה" באלו מקומות בתנ"ך כתוב "פנימה"? (1 בתורה)

* * *

מצאו נא:

1. מצאו שמות של איברים בגוף האדם בפיוט 'בר יוחאי'.
2. אילו פירות וירקות מופיעים בפיוט 'בר יוחאי'?
3. ואיזה פרי מופיע בפיוט 'ואמרתם כה לחי'?
4. שמות של שלוש אותיות בפיוט 'בר יוחאי'.
5. שלושה מספרים בפיוט 'בר יוחאי'.
6. מילה בת שלוש אותיות המופיעה 3 פעמים בפיוט 'בר יוחאי'. (לא בפזמון)

שגיאות מי יבין

לפניכם קטע מפזמון שנפל בו שיבוש, התשכילו להבין מהו?

1. "אור מופלא רום מעלה, יראת מלהביט כי רב לה, תעלומה ואין קורא לה, גמת עין מי תשורר"
2. "יו"ד חכמה קדומה, השקפת לכבודה פנימה, שלשים ושתים נתיבות ראשית חכמה, את כרוב ממשח זיו אורך"

תשובות

ושפני טמוני חול - תשובה לגיליון קודם: מתי אומרים אבינו מלכינו בשמונה עשרה ולא בעש"ת? - ב'אתה חוננתנו'. **לסדר את הפזמון** - "אמר רבי עקיבא אשריכם ישראל". **חידון א' ת'** - אלעזר, בית מדרש, גינה, דת, הדסים, ואשרי, זכור (והשני כנגד שמור), חרוב, טבריה, ירוק, כותרת, ל"ג בעומר, מערה, נחית, סבא, עולמי, פקיעין, ציפורי, קיסר, רשעים, שמן ששון, תפוחים. **חידון א' ת' הפוך** - אידרא, טוב, יהרג, יוד, חלאקה, אליהו, אור הגנוז, ממשח, מלהביט, ר' יוסי, בעבורך, חול, תמרים, מירון, ר' פנחס (בן יאיר), שמוע, נשרף, חץ, שמעון הצדיק, זוהר, שלוש, תענית (ואבלות). **ואלה שמות** - שוכים, סירים, קוצים, צנינים, חדק, סלון, דרדר. **שעשועי דאורייתא** - "הן לא הובא את דמה אל הקדש פנימה" (ויקרא יח). במלכים א' מספר פעמים בפרק ו', במלכים ב': "ויקרא השערים ויגידו בית המלך פנימה" (זיא), ביחזקאל: "לפנימה לשער סביב סביב" (מטז), "ובא לפנימה וימד איל הפתח" (מאג), בתהילים: "כל כבודה בת מלך פנימה" (מהיד) בדברי הימים ב': "ויצפהו מפנימה זהב טהור" (גד), ועוד מספר פעמים בפרק כ"ט. 1. עין, ראשך, פנים. 2. תפוחים, חבוש, כרוב. 3. חרוב. 4. "יו"ד חכמה קדומה", "קשרי שי"ן", "גמת עין". 5. "שבע שבתות", "סוד חמישים", "שלושים ושתים נתיבות". 6. אור. **מילה בפרשה אמור** - ויקב. "מאחל שילך לעולמו" - ויקל = ויקב, "כשהוא קורא בשמו" - ויקב בשמו, "ובמפעל לייצור משקה" - וביקב שמייצרים בו יין, "בקיר חורר המנקה" - כמו בפסוק 'ויקב חור בדלת'. **טמונות לל"ג בעומר** - 1. וחרב הוצאת מתערה. 2. וחרוב למאכלו. 3. והכרית את הקוצים. 4. הגעת ופני אריה ליש, ארי שבחבורה. 5. סיני סיני לו נקרא. 6. ולשדה תפוחים. 7. ושם נברא מעין לו. 8. לבושי חשן תמך ואוריר. 9. תיקנו גשרים ליטול מהן מכס (שבת לג:). 10. תרי מדאני אסא - שני בדי הדסים. 11. המנהג לירות בחץ וקשת. 12. תורתו מגן לנו. 13. "חבוש על ראשך". **שאלה לשלחן השבת צו** - שאלנו: מדוע חיכתה התורה עם דין זה, שעל בגדי הכהונה להיות במידת הכהן בדיוק, עד לפרשתנו לגבי עבודת תרומת הדשן, ולא כתבה זאת כבר בפרשת תצוה שבה ניתן הציווי על עשיית בגדי הכהונה, או בפרשת פקודי בה מסופר על עשייתם? כמה מעיקרי התשובות שהתקבלו במערכת: א. בכל עבודה, יכול להכהן לתקן את המידה ע"י האבנט ולתפוס את הכתונת במקומה. אך בתרומת הדשן, עבודה זו אף בב' בגדים כשרה בדיעבד, ואין לו את האבנט ל'תפוס' את הכתונת. (ר' בצלאל הכהן מוילנא) ב. אף אחד לא היה רואה את הכהן המתרים שעושה כן קודם פתיחת השערים, והיינו אולי טועים שבכזה מקרה אין הקפדה על כך. ג. היינו חושבים שמפני שייתכן שהכהן ירים את בגדיו מפני ליכלוך הדשן, אולי יש להאריכם קצת מראש. (שו"ת בנין שלמה)

ניתן להשיג את העלון:

במייל: ע"י שליחת מייל בקשה אל: temunabaparashah@gmail.com - מלמדים, תלמודי תורה ובתי ספר - נא ציינו זאת.

ב: 'לדעת', 'אידישער וינקל' (באידיש) ו'דרשו'.

בירושלים: בחנות 'פיצוחי בית ישראל' רח' בית ישראל 1, ובמערכת.

זהו חידון משעשע העשוי מתמונות הרומזות על מושגי ל"ג בעומר.
(תוכלו למצוא תשובות במדור 'תשובות')

אדגיש, כי אין הכוונה להמחיש את הפסוקים כלל, אלא רק בדרך רמז וכפל לשון. (מומלץ לציין זאת לילדים)
אשמח לקבל רעיונות, חידוקים והערות: temunabaparashah@gmail.com
כמו"כ להצטרפות לרשימת התפוצה ולהקדשות ניתן לשלוח בקשה למייל הנ"ל.

טמונות לל"ג בעומר

מקרא רמת קושי: רגיל קשה

3

2

1

4

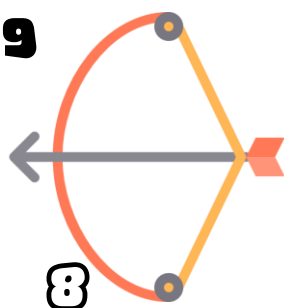
5

6

9

8

7

11

10

12

13

'מחשבה טובה'

התשובה לטמונה זו
תתפרסם בע"ה בגיליון הבא

תשובה לגיליון הקודם
"שרוע"